

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

دانشکده پرستاری و مامایی

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره بالینی

<p>اطلاعات اساتید همکار (منتور و یا TA)</p> <p>خانمها دکتر فاطمه ناهیدی - دکتر ماهرخ دولتیان - دکتر هدیه ریاضی</p> <p>پست الکترونیک اساتید همکار: nm-midwifery@sbmu.ac.ir</p> <p>زمان و محل ملاقات: روزهای سه شنبه و چهارشنبه - گروه مامایی - دانشکده پرستاری و مامایی</p> <p>تلفن تماس: ۰۲۱-۸۸۲۰۲۵۱۲</p>	<p>اطلاعات مسئول درس</p> <p>رتبه علمی: استاد</p> <p>رشته تحصیلی: بهداشت باروری</p> <p>محل کار: دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی</p> <p>تلفن تماس: ۰۲۱-۸۸۲۰۲۵۱۲ -</p> <p>پست الکترونیک: s.hajian@sbmu.ac.ir</p>	<p>اطلاعات مربوط به درس</p> <p>گروه آموزشی ارائه دهنده: گروه مامایی دانشکده پرستاری و مامایی</p> <p>نام درس: کارآموزی بهداشت باروری مادر، کودک و تنظیم خانواده</p> <p>نوع و تعداد واحد: کارآموزی ۲ واحد</p> <p>نام مسئول درس: دکتر سپیده حاجیان</p> <p>مدرسسان همکار:</p> <p>پیش نیاز/هم نیاز: بهداشت ۴</p> <p>رشته و مقطع تحصیلی: مامایی کارشناسی پیوسته</p> <p>محل و تاریخ های برگزاری دوره: مراکز بهداشت تهران</p> <p>وابسته به دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی نیمسال اول ۱۴۰۱-۰۲</p>
<p>تاریخ آخرین ویرایش: بهمن ماه ۱۴۰۱</p>		

اهداف کلی آموزش:

۱. کسب توانایی در انجام مشاوره با مادر و خانواده
۲. کسب توانایی در انجام آموزش بهداشت به مادر، خانواده و جامعه (آموزش فردی یا گروهی)
۳. کسب توانایی در امور مربوط به معاینه مادران
۴. کسب توانایی در انجام امور مربوط به معاینه کودکان
۵. کسب توانایی در راهنمایی و کمک به مادر، خانواده و گروه های آسیب پذیر

اهداف مرحله ای: بر اساس فرایند دستیابی به هدف کلی، مشخص کنید با طی چند مرحله فراگیر به سمت دستیابی به هدف کلی حرکت خواهد کرد. سازماندهی دستیابی به هدف کلی در طی

۱. آموزش چگونگی انجام معاینه پستان ها
  ۲. آموزش چگونگی انجام معاینه ژنیتالای مادر
  ۳. آموزش معاینه فیزیکی مادر از نظر واریس اندام های تحتانی
- ۱ ی تواند از ساده به پیچیده و یا از مهارت های فنی یا تکنیکی به مهارت های انتزاعی تر و حل مسئله باشد.

۱	۱. آشنایی با راهکارهای مشاوره و راهنمایی به مادر و خانواده او	۵
۱	۲. آشنایی با مشاوره و راهنمایی شیردهی صحیح به مادر و خانواده او	
۱	۳. آشنایی با مشاوره و راهنمایی جهت انتخاب وسایل تنظیم خانواده یا فرزند آوری	
۱	۴. آشنایی با نحوه مشاوره گروه‌های پرخطر و اقشار آسیب‌پذیر مثل زنان سرپرست خانوار، بدون همسر و یا سکسورگ‌ها	

مدت زمان تقریبی مورد نیاز در هر مرحله	اهداف مرحله ای	شماره هدف کلی
۱	۱. بکار بردن و مشاوره دادن به مادر در مورد مراقبت پیش از بارداری	۱
۱	۲. به کار بردن و مشاوره دادن به خانواده مادر در مورد مراقبت‌های پیش از بارداری	
۱	۳. بکار بردن و اجرای مشاوره مراقبت‌های دوران بارداری	
۱	۱. آشنایی با مراقبت‌های دوران بارداری	۲
۱	۲. آشنایی فراگیران با خدمات بهداشت مادر و کودک جهت تامین بهداشت، جسمی، روانی و اجتماعی مادر و کودک	
۱	۳. آموزش بهداشت دوران بارداری	

۱	۱. آموزش چگونگی انجام معاینه پستان ها	3
۲	۲. آموزش چگونگی انجام معاینه ژنیالیای مادر انجام غربالگری و پاپ اسمیر	
۱	۳. آموزش معاینه فیزیکی مادر از نظر سلامت دهان و دندان و واریس اندام های تحتانی	
۱	۱. آشنایی با پرونده رشد و تکامل کودک و مراقبت کودک سالم، چگونگی انجام پایش رشد و تکامل	۴
۱	۲. آشنایی با اختلالات رشد کودک و انجام اقدامات لازم (آموزش-ارجاع و پیگیری)	
۱	۳. آشنایی با علایم خطر در کودکان مثل سندرم زجر تنفسی، زردی نوزاد، عفونت ها، بیماری های اسهالی...	
۱	۴. آشنایی با واکسیناسیون کودک و رعایت زنجیره سرما	

کل دوره ۱۸ روز

اهداف رفتاری:

معیار مطلوبیت دسترسی (به هدف (از ۱۰۰ درصد)	حوزه یادگیری			اهداف رفتاری	شماره هدف مرحله ای	شماره هدف کلی
	عاطفی	حرکتی	دانش			
۸۰	*	*	*	فراگیر قادر باشد مشاوره به مادر در مورد مراقبت های پیش از بارداری دهد	۱	۱
۸۰	*	*	*	فراگیر قادر باشد به خانواده مادر در مورد مراقبت های پیش از بارداری مشاوره دهد	۲	
۹۰	*	*	*	فراگیر بتواند مشاوره مراقبت دوران بارداری را انجام دهد	۳	
۸۰	*	*	*	فراگیر قادر باشد معاینات منظم زن باردار را انجام دهد.	۱	۲
۸۰		*	*	فراگیر قادر باشد آزمایشات روتین بارداری را درخواست و پاسخ آن را تفسیر کند بهنگام برخورد با مشکلات شایع بارداری راهنمایی لازم را برای مددجویان ارائه دهد و در صورت لزوم ارجاع دهد.	۲	
۹۰	*		*	فراگیر قادر باشد به مادر باردار اصول رعایت بهداشت دوران بارداری را آموزش دهد	۳	
۸۰	*	*	*	فراگیر قادر باشد چگونگی انجام معاینه پستان را به مراجعه کننده آموزش دهد و خود نیز معاینه پستان را انجام دهد	۱	۳
۹۰	*	*	*	فراگیر قادر آزمایش پاپ اسمیر را انجام دهد. سرویکس نولی پار را از مولتی پار تشخیص دهد. relaxtion کف لگن را تشخیص دهد. جایگاه سرویکس را تشخیص دهد. رحم آنته ورسه را از رتروورسه تشخیص دهد.	۲	

				<p>انواع ضایعات احتمالی در سرویکس (زخم و التهاب، ضایعات زگیلی، پولیپ، ضایعات سفید، کیست نابوت و...) را ارزیابی و تشخیص دهد.</p> <p>انواع ترشحات طبیعی و عفونی (کاندیدا - تریکومونا - واژینوز باکتریال) را تشخیص دهد.</p> <p>درمان مناسب برای انواع عفونت های رایج زنان (کاندیدا - تریکومونا - واژینوز باکتریال) بنویسد.</p>		
۸۰	*	*	*	<p>فراگیر قادر باشد مادر را معاینه و از نظر سلامت دهان و دندان و وجود واریس بررسی و مشاوره لازم را انجام دهد</p>	۳	
۸۰	*	*	*	<p>فراگیر قادر باشد پرونده رشد و تکامل شیر خوار را خوانده و تفسیر کند و شاخص های رشد کودک را اندازه گیری نماید فراگیر قادر وزن کودک را به طریقه صحیح پس از تراز کردن ترازوی استاندارد مرکز جامع سلامت اندازه گیری نماید.</p> <p>قد کودک زیر ۲ سال را به طریقه خوابیده با استفاده از قدسنج استاندارد مرکز جامع سلامت و کودک بالاتر از ۲ سال را به طریقه ایستاده با استفاده از متر ثابت شده بر روی دیوار اندازه گیری کند.</p> <p>محیط دور سر نوزاد را اندازه گیری کند.</p> <p>تعداد دندانهای شیری /دائمی سالم و خراب کودک را مشاهده و محاسبه نماید.</p> <p>شاخص های تکامل حرکتی، عصبی، تطبیقی و تکلمی کودک را ارزیابی کند.</p>	۱	۴
۸۰	*	*	*	<p>فراگیر قادر باشد تشخیص اختلال رشد و تکامل کودک را دهد</p> <p>برنامه ریزی جهت اصلاح وضعیت تغذیه ای کودکان مبتلا به اختلال رشد و تکامل و در صورت لزوم ارجاع کودک</p>	۲	

۸۰	*	*	*	فراگیر قادر باشد کودک را از نظر وجود علائم خطر (از قبیل علائم تنفسی، رنگ ملتحمه و پوست...) را بررسی کرده و در صورت لازم ارجاع و پیگیری را انجام دهد.	۳	
۹۰	*	*	*	فراگیر قادر باشد انواع واکسن های کودکان را بشناسد و تزریق را به شکل صحیح انجام دهد محل نگهداری هر کدام از واکسن ها را بشناسد و با رعایت زنجیره سرما در جایگاه مناسب خود در یخچال قرار دهد.	۴	
۸۰	*	*	*	فراگیر قادر باشد تکنیک های اصولی مشاوره برای راهنمایی مادر و خانواده او به کار بندد.	۱	۵
۱۰۰	*	*	*	فراگیر قادر باشد روش صحیح شیردهی را به مادر و همراه او آموزش دهد	۲	
۹۰	*		*	فراگیر قادر باشد مددجویان را به اتخاذ تصمیم برای بارداری و فرزندآوری /پیشگیری از بارداری تشویق نمایند . مددجویان را به اتخاذ تصمیم برای روش پیشگیری از بارداری مناسب راهنمایی نمایند تا بهترین تصمیم گرفته شود توانائی گذاردن IUD را کسب نماید و انواع روش های پیشگیری عوارض و نحوه مصرف آنها را بداند	۳	
۸۰	*		*	فراگیر قادر باشد گروه های پر خطر را شناسایی و با حفظ حریم خصوصی بیمار با توجه به اهداف با تکنیک های مناسب مشاوره این گروه را راهنمایی کند	۴	

روش آموزش:

- آموزش بالینی (بیمار واقعی)
- آموزش در آزمایشگاه مهارتی (Skill Lab)
- آموزش با شبیه سازی (بیمار نما، آزمایشگاه شبیه سازی)
- آموزش در گروه کوچک (۴ تا ۶ نفره)
- راند آموزشی
- آموزش در عرصه (درمانگاه/داروخانه/کارخانه و ...)

سایر موارد:

روش ارزشیابی فراگیر: در صورت استفاده از چک لیست جهت ارزشیابی، چک لیست به انتهای طرح دوره ضمیمه و در اختیار دانشجو قرار گیرد.

- ارزیابی عملی در محیط بالینی
- ارزیابی در محیط شبیه سازی (مانند OSCE)
- مشاهده رفتار
- روش ثبت عملکرد (مانند لاگ بوک یا پورت فولیو)
- خود ارزیابی
- ارزیابی همتا
- آزمون کتبی

سایر موارد

تجهیزات و فناوری‌های مورد نیاز آموزش:

تجهیزات/فناوری‌های معیاری (تجهیزاتی که در حین یادگیری و نیز ارزشیابی وجود آن‌ها ضروری است): استفاده از دستگاه فشار سنج، سونیکد، ترازو، متر، اسپکولوم

تجهیزات/فناوری‌های تسهیل کننده (تجهیزات و فناوری‌های مورد نیاز تنها در فرایند یادگیری): در صورت لزوم استفاده از ویدیو پروژکتور و پاورپوینت

قوانین و کدهای رفتار حرفه‌ای دوره /وظایف فراگیر

▪ براساس کدهای اخلاقی حرفه مامایی در ایران کد ۲۳ (انجام تعهدات حرفه ای)، کد ۲۷ (ارائه خدمات به مددجو و همراهانش)، کد ۶ (ارتباط با خود) و کد ۱۱ (ارتباط با همکاران)

- **مقررات دوره و مصادیق اخلاق حرفه‌ای از جمله مقدار کسر نمره به علت عدم حضور در کلاس درس یا سایر برنامه های آموزشی به طور شفاف مرقوم میشود.**

بودجه بندی نمره پایانی دوره

آیتم مورد ارزیابی	میزان امتیاز	وزن اهمیت آیتم از ۱۰۰
آزمون های عملی هفتگی (ارزیابی مستمر در طول کارآموزی در فیلد مرکز جامع سلامت)	۷	۳۵
آزمون عملی پایان ترم (در سالن مهارت های بالینی)	۷	۳۵
شرکت فعال در کلاس عملی	۲	۱۰
ارائه گزارش کار، تکلیف آموزشی، پروژه تحقیقاتی یا غیره	۲	۱۰
رعایت مقررات و اخلاق حرفه ای	۲	۱۰

مجموع ۲۰

منابع پیشنهادی:

کتاب جامع بهداشت عمومی دکتر حسین حاتمی و همکاران (۳ جلدی) ، آخرین چاپ

مراقبت ادغام یافته ی کودک سالم(ویژه ی غیر پزشک) وزارت بهداشت،معاونت سلامت،دفتر سلامت خانواده، اداره ی کودکان

طب کودکان نلسون ۲۰۲۰ انگلیسی و ترجمه فارسی آن

مراقبت های ادغام یافته ناخوشی های اطفال (ویژه غیر پزشکان)،وزارت بهداشت،معاونت سلامت،دفتر سلامت خانواده، اداره کودکان

مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران(راهنمای خدمات خارج بیمارستانی)، وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت مادران

آخرین پروتکل های وزارت بهداشت در خصوص بهداشت باروری، مادر و کودک و تنظیم خانواده و گروه های آسیب پذیر، تغذیه و روان

ضمائم ارزشیابی (در صورت نیاز)

حضور به موقع، پوشش مناسب، ارائه تکلیف